

จักรพันธุ์ โปษยกฤต

ศิลปะมีชีวิต ผ่านมุมมอง เสริมคุณ คุณาวงศ์

Chakrabhand Posayakrit

Living art through Sermkhun Kunawong's eyes

อาจารย์จักรพันธุ์ โปษยกฤต
ผู้เป็นทั้งศิลปินและปราชญ์ ผู้ซึ่งเข้าใจใน
ความงามแบบไทยอย่างลึกซึ้ง บ้าน
จักรพันธุ์ โปษยกฤตเป็นบ้านที่ถ่ายทอด
ความเป็นสกุลช่างซึ่งสร้างสรรคผลงาน
ที่ทรงคุณค่ามาหลายสิบปี ผลงานของ
อาจารย์และศิษย์ถือได้ว่าเป็นมรดกอัน
ล้ำค่าทั้งทางด้านฝีมือการสร้างสรรค
ผลงาน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและ
ภูมิปัญญาที่ควรค่าแก่การสืบทอดต่อไป

หนังสือเล่มนี้เป็นเหมือนบันทึก
ที่สะท้อนมุมมองให้เห็นรูปแบบของศิลปะ
และชีวิตทั้งผลงานของอาจารย์จักรพันธุ์
โปษยกฤตและสกุลช่าง ที่บันทึกต่อเนื่อง
ยาวนานมากกว่า 17 ปี อันจะทำให้เข้าใจ
ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่ท่านนี้ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

As an artist and a teacher,
Chakrabhand Posayakrit has a deep
understanding and elite mastery
of the Thai arts. The Chakrabhand
Posayakrit School is renowned
for its world-class masterpieces
that bring insight and inspiration to
audiences today and will continue
doing so for generations to come.
Master Chakrabhand's work will last
forever as a rich cultural heritage
and source of national pride for the
people of Thailand.

This book is a compendium
that illustrates the artistic excellence
and living work that has defined
the great Master Chakrabhand
Posayakrit and his School for
nearly two decades.

จักรพันธุ์ โปษยกฤต

ศิลปะมีชีวิต ผ่านมุมมอง เสริมคุณ คุณาวงศ์

um Foundation

Chakrabhand Posayakrit

Living art through Semikhun Kunawong's eyes

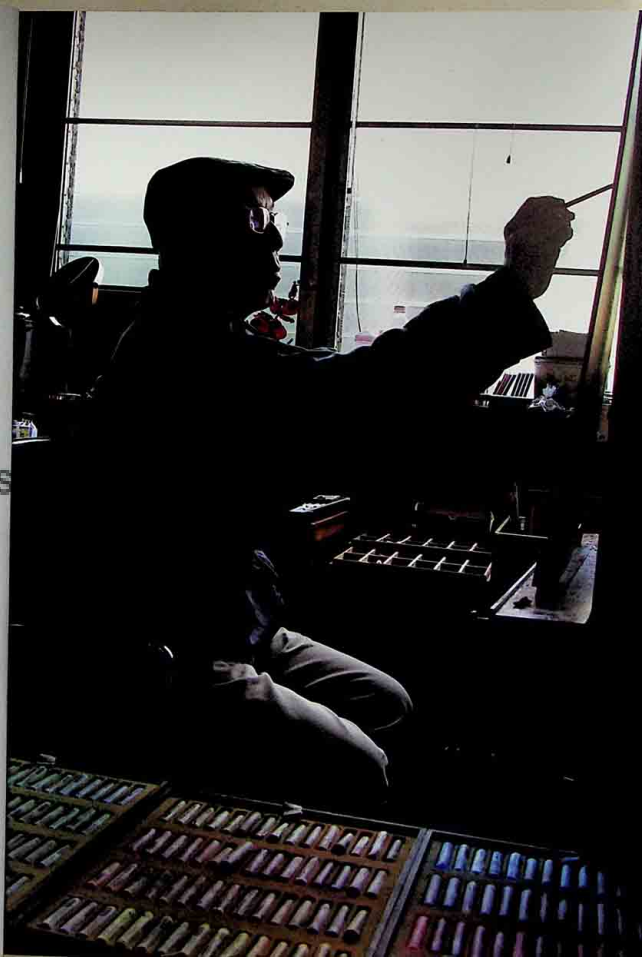
จิกรพันธ์ โปษยกฤต

Chakrabhand Posayakrit

Rama IX Art Mus

อาจารย์จิกรพันธ์ โปษยกฤต เป็นศิลปินท่านหนึ่งที่ผมเชื่ออย่างสนิทใจว่าเป็นศิลปินที่เปี่ยมล้นด้วยพรสวรรค์และพรปัญญา ผมได้ศึกษาประวัติในวัยเด็กของอาจารย์จิกรพันธ์ ท่านสนใจเรื่องนาฏศิลป์ไทยและชื่นชอบเป็นพิเศษกับบทบาทของนางทองใบดีในเรื่องทองแดง ดั่งมีหลักฐานการวาดภาพทองใบดีอย่างสวยงามตั้งแต่ชั้นประถม จากความชอบในนาฏศิลป์ไทย ค่อย ๆ ขยายสู่การเขียนภาพสถาปัตยกรรม เขียนสิ่งแวดล้อมไปจนถึงภาพเขียนของผู้หญิง ผู้ชาย เด็ก ซึ่งเป็นที่น่าประหลาดใจว่า อาจารย์จิกรพันธ์ เริ่มเขียนภาพและได้คำตอบแทนจากการเขียนตั้งแต่ยังอยู่ในชั้นมัธยมโดยเริ่มจากการวาดภาพเหมือนของคนในครอบครัวญาติมิตร จนเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และได้มีโอกาสรับศิลปินกับครูศิลปะหลายท่านรวมถึงศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีอีกด้วย ต่อมาเมื่อท่านได้เข้าเรียนในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2506 โดยขณะนั้น ได้ปราศจากอาจารย์ศิลป์ พีระศรีเสียแล้ว อาจารย์ก็ได้เรียนเขียนภาพที่หลากหลายตามหลักสูตรที่ศาสตราจารย์ศิลป์ได้วางไว้ อย่างไรก็ตามแบบแผนแบบอาจารย์ศิลป์ที่หล่อหลอมให้ผมได้มาจากความรักและพรสวรรค์ทางศิลปะทำให้อาจารย์ได้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติหลายรางวัล

Master Chakrabhand Posayakrit is a painter widely known for his artistic excellence during the Rattanakosin period. I studied his life and found that even as a child he was enthusiastic about the arts and Thai classical dance, as evidenced by the wonderful drawing of Golden Deer—a character from the Hindu epic Ramayana—that he made when he was a primary school student. From his interest in Thai classical dance, Master Chakrabhand gradually developed a passion for painting. While in secondary school, he began to refine his skills and earn money by painting portraits of family members, relatives, and friends. His renown then spread widely. Master Chakrabhand studied art with many masters, including Professor Silpa Bhirasri, the father of modern art in Thailand. In 1963, while studying in the Faculty of Painting and Sculpture at Silpakorn University, Master Chakrabhand's training followed a curriculum specifically designed by Professor Silpa that mirrored the curriculum of the Florence Academy of Art. His abiding passion and talent for art fruitfully resulted in numerous national art awards.

Thailand IX Art Museum Foundation

เมื่อจบการศึกษา อาจารย์ได้มีโอกาสร่วมงาน
 ร่วมชมภาพจิตรกรรมผ่านผนังเรื่องราวที่เกียรติที่พระบรม
 วิหารพระรัตนภาคคาราม ภาพในครั้งที่ 159 คนบนเสาศา
 ประสูติพระบุตร-พระลบและได้มีโอกาสเขียนภาพไทยประเพณี
 เพื่อติดตั้งในพระตำหนักกฎบัตรราชนิเวศน์ในช่วงที่เป็นศิลปิน
 หมุ่มอีกด้วย เส้นทางการศึกษาด้านศิลปะของอาจารย์
 จิตรพันธุ์ ไปอยู่ทุกที่ ผูกพันกับนาฏศิลป์ การเขียนภาพ
 บุคคล การประเพณีความไพเราะของวรรณคดีมาเป็นภาพ
 จิตรกรรม ก่อเกิดสีกาเข้าไปในงานฝีมือสูง ก่อเป็นศิลปินที่
 มีจริยในความเป็นเอกลักษณ์ไทยอย่างฝังพันกับดีเสาะหา
 และบารวนาคือเป็นที่ยอมรับมาจารย์แห่งศิลปะไทยใน
 หลากหลายด้านทั้งดนตรีไทยจากครูบุญยงค์ เกตุคง
 และด้านนาฏศิลป์จากครูบุญยงค์ เกตุคง ด้านการขีด
 ฝุ่น อาจารย์ได้ริเริ่มการถ่ายทอดวิชาจากครูชั้น สกลแก้ว
 และครูจ้ง วัฒนสุข ส่วนงานประณีตศิลป์ด้านการปัก
 ก้านอาจารย์เขียน ภาพที่คิดได้เป็นผู้นำถ่ายทอดวิชาความ
 รู้ให้ ด้วยเหตุนี้ทำให้บ้านอาจารย์จิตรพันธุ์ ไปอยู่ทุก
 จังหวะเป็นแหล่งรวมงานฝีมือไทยอันลึกซึ้งแท้จริง เมื่อมือ
 ความรู้แล้ว อาจารย์ได้ใช้ชีวิตการเสด็จหมู่กระบอกให้กลับ
 มาเป็นที่ยอมรับกันนับจากงานประณีตศิลป์แบบ
 ไทยประเพณีโดยผสมผสานเทคนิคแบบโบราณและเทคนิค
 การหล่อสำริดแบบตะวันตกเข้าด้วยกัน

After Master Chakrabhand graduated, he
 quickly began to demonstrate his remarkable talent,
 restoring mural paintings of Ramayana in chamber
 156 at the cloister of the Emerald Buddha temple and
 painting artwork to decorate the Bhubing Palace as a
 young artist. The artistic path of Master Chakrabhand
 therefore followed an arc from Thai classical dance,
 to portrait drawing, to the transformation of glamorous
 literature into visible art, to a profundity of craftsmanship.
 He is an artist who has a deep affection for Thai identity.
 He sought out masters from many branches of the
 Thai arts and devoted himself as their disciple; for
 example, Thai music from Bunyong Ketkhong and Thai
 classical dance with Buriyoung Ketkhong, learning
 the craft of Thai embroidery from Yuen Phanuthat,
 and working on Thai puppetry with Chuen Sakunthaeo
 and Wong Ruamsook—a craft that he re-introduced
 and elevated in Thailand. He studied and advanced
 traditional Thai sculpture, such as by combining ancient
 Thai techniques with Western techniques for casting
 bronze. As a result, Master Chakrabhand's house has
 become truly a center for Thai handicrafts.

ภาพเขียนจิตรกรรมไทยประเพณีของอาจารย์
จิตรพันธุ์ โปษยกฤตที่เขียนที่วัดศรีรัตนกษัตริย์วิหาร กรุงเทพฯ
และวัดเขาสุกิม จันทบุรี เป็นงานจิตรกรรมไทยประเพณีอันเลิศ
ของรัชกาลที่ 9 ที่มีการพัฒนาเทคนิค เนื้อหา และความงดงาม
ของการผสมผสานงานเทคนิคจิตรกรรมสมัยใหม่กับเทคนิค
จิตรกรรมไทยประเพณีโดยเข้ากันอย่างเป็นหนึ่งเดียว ด้วยเหตุ
ดังนี้ ทำให้ผมเชื่อว่าผลงานของอาจารย์จิตรพันธุ์ โปษยกฤต
จะเป็นมรดกของแผ่นดินอันล้ำค่าตราบนานเท่านาน

Rama IX Art Museum Foundation

Traditional Thai mural paintings by Master
Chakrabhand Posayakrit at the Tri-thotsathep temple in
Bangkok and at the Khaosukim temple in Chanthaburi
province are exceptional examples of artwork from
the reign of King Rama IX that beautifully employed a
new combination of modern and traditional painting
content and techniques. I firmly believe that Master
Chakrabhand's work will last indefinitely as a rich
national heritage.

เพียงดั่งสายลมวูบไหว

ในห้วงความทรงจำที่บ้านอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต เอกมัย

ตลอดเวลาที่ได้พบอาจารย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 จวบจนปัจจุบัน ในฐานะที่เป็นช่างภาพและเป็นคนที่รักอาจารย์และสกุลช่าง จักรพันธ์ โปษยกฤต ได้มีโอกาสเห็นความเป็นไปในบ้านของ อาจารย์ ที่เอกมัย ซึ่งเป็นที่รวมช่างฝีมือชั้นเป็นเลิศของศิลปะ ไทยหลายแขนงเข้าไว้ด้วยกัน จึงอยากแบ่งปันประสบการณ์ ที่ได้รับมาโดยตลอดที่ได้เห็นความงาม ความเอาใจใส่ ความประณีตและความมุ่งมั่นไปสู่ความเป็นเลิศของสกุลช่างนี้ กับท่านผู้อ่านทุกคน

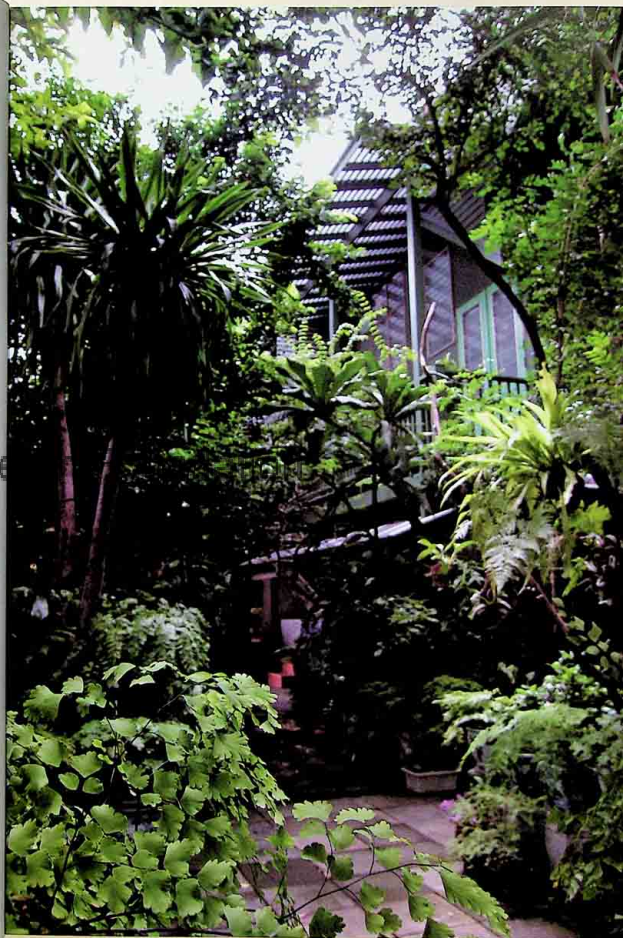
Rama IX Art Museum

Just like the wind flashing

in the memory path

at Chakrabhand Posayakrit's house in Ekkamai

All the time I've known Master since 2000 until today, as a photographer and a big fan of Master and Chakrabhand Posayakrit School. I've seen the happenings in Master's house at Ekkamai, the center of best Thai artists in various fields, and I would like to share what I've seen all along—the beauty, the caring, the delicacy and the commitment to the excellence of this school to all readers.

Ruma

